15.1. Ajaloolise talunime säilitamine

Aadresside määramisel ja muutmisel on oluline tagada ajalooliste kohanimede säilimine. Kultuuriliselt ja ajalooliselt väärtuslikke kohanimesid kaitseb ka kohanimeseadus (vt **Kohanimeseaduse** § 1 lg 2). Vana talunimena käsitleme enne 1940ndaid kasutuses olnud nimesid.

Aadressikohajärgsel adresseerimisel (liikluspinna või väikekoha järgi) on vana talunime säilitamine võimalik maaüksuse paralleelaadressina. Hoonetel kasutatakse sel juhul siiski aadressikohajärgset (numbriga) aadressi. See tähendab, et ka näiteks rahvastiku- ja äriregistris tuleb kasutada tänava järgi määratud aadressi. Arvestada tuleb, et laiemalt levinud navigeerimise abivahendid (nt Google Maps jt) toetavad eelkõige tänavate järgsete aadresside leidmist. Talu nimi jääb kasutusse kaartidel, viitadel ja siltidel.

Ajaloolise nime saab säilitada ka aadressikoha nimena, näiteks kui endistele talumaadele tehakse uusarendus, siis soovitame kaaluda tänava (tänavate) nimetamist selle talu nime järgi. Ka bussipeatuse nime valikul soovitame lähtuda vanadest talunimedest.

Näiteks on viimase paarikümne aastaga Harku vallas Murastes Kivimaa talu juurde tekkinud tiheasustus. Tänav on saanud nime talu järgi. Sellisel juhul võiks maaüksuse paralleelaadressist ka loobuda, sest Kivimaa nime säilimine on piisavalt hästi tagatud:

Maa- ja Ruumiamet soovitab maakorraldustoimingute käigus vana talunimi säilitada. Omanikel võivad olla siiski teised soovid – aeg-ajalt ikka määratakse uusi nimesid ning jäetakse pika ajalooga nimed kõrvale. Näiteks on juhtum, kus Valli nimi muudeti Metsaks. Valli talu hooneid enam säilinud ei ole ja nüüd pole enam ka seda nime kaardil:

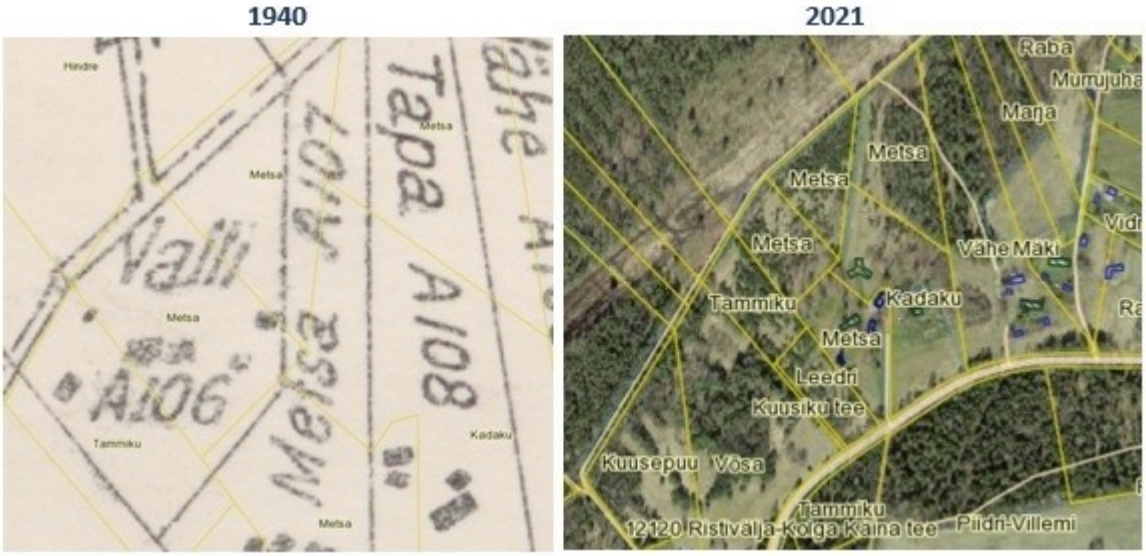

Harku vallas Kumna külas on määratud liikluspinna järgne aadress: **Vana-Kumna tee 9**. Talunimi, **Pohlaka** on looduses tähistatud. Selle nime saab määrata paralleelaadressina ka katastriüksusele.

Pohlaka kohanimi ajaloolisel kaardil:

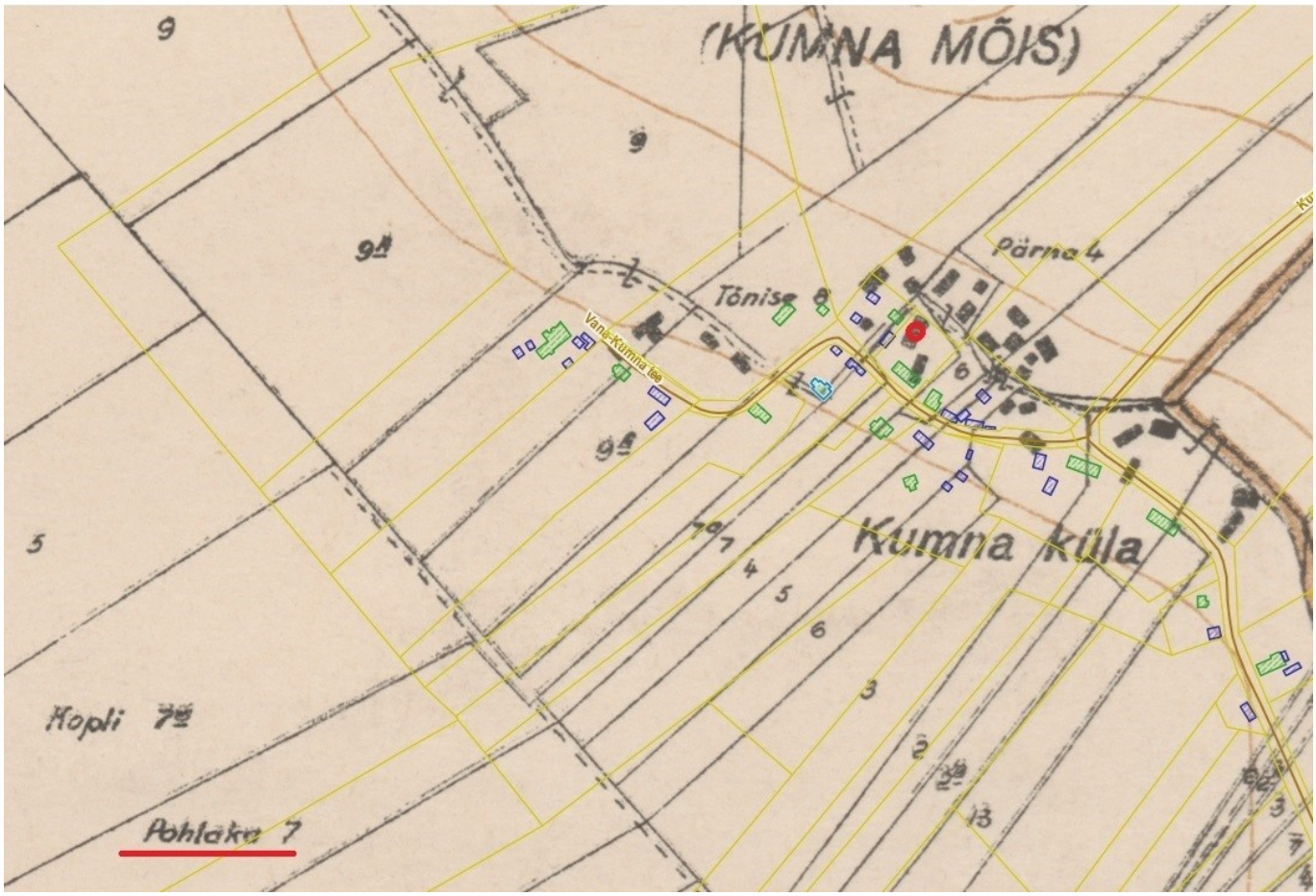

Hea näide ajaloolise kohanime säilitamisest on Tallinnas Sikupilli asum, tänav ja kaubanduskeskus. Kohaliku pärimuse järgi on Sikupilli asum saanud nime selle järgi, et enne suurema asustuse rajamist elasid selles kandis vaesemad inimesed, kes karjatasid kitsi.

Mõnikord ei ole endine talunimi kooskõlas eesti keele reeglitega. Vana kirjaviisi ei saa kasutada ja sama päritoluga nimed tuleb ühtlustada. Näiteks kui Härämäe külas on katastriüksus nimega Herramäe, siis tuleb see muuta ja kirjutada Heramäe. Eesti murdekeelega piirkondades on soovitav säilitada ja määrata pigem murdeline nimi.

Igal kohanimel on oma lugu. Soovitame kaaluda kõiki lahendusi, et meie kohanimemaastik oleks jätkuvalt rikas ja huvitav. Maa- ja Ruumiamet pakub otsuste tegemisel abiks ajaloolisi kaarte nii **ajalooliste kaartide**, **aadressiandmete** kui ka **kohanimeregistri rakenduses**.

Viimati uuendatud 11.01.2023